

[Christmas Møller.]

langt Sigt. Jeg ser heller ikke rettere, end at det er derfor, den har kunnet føres igennem til det Resultat, der nu foreligger.

Der siges, det er et daarligt Forslag, ja, selv dets uomtvisteligste Fremskridt i Forhold til den nuværende Grundlov levner man ikke Ære for en Skilling; lad mig blot nævne Folkeafstemningen! Til Gengæld giver jeg ikke meget for den Slags Kritik. Lad os blot faa Forfatningen, saa skal man nok faa at se, at den bliver bedre og bedre Aar for Aar. Men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa her.

Derimod gad jeg nok vide, hvad de Godtfolk mener, der siger, at vi Konservative har foræret Ministeriet Stauning en Grundlov. Jeg gad nok vide, hvad det i Grunden er; vi har foræret Ministeriet med den Grundlov, i hvilke Henseender den vil stille Ministeriet bedre end den nuværende. 23 Aars Valgretsaldere vil man sige. Ja, jeg er nu Kætter nok til at mene, at man skal være meget forsigtig med at spaa om, hvor unge Vælgere paa 23 og 24 Aar vil stille sig i Politik. Nej, dem er jeg med mit politiske Synspunkt slet ikke bange for. Og hvad Grundlovens øvrige nye Bestemmelser angaar, vil jeg vove den Paa-stand, at hvis man i andre Forhandlinger med et stærkt Regeringsflertal kan slippe med at forære lige saa lidt bort, som vi har gjort her, saa kan det godt betale sig at være Opposition.

Nej, Sandheden er den, det vil Historien fastslaa, at det er de Konservative, der har faaet meget for at være med, og vi kan virkelig ikke gøre for, at Venstre meldte sig fra og ikke til Fordel for sine særlige Synspunkter lagde sin Forfatningspolitik paa Linie med vor. Det kommer Venstre til at fortryde. Politik er og bliver nu engang det muliges Kunst.

Men det forvirrer Begreberne, at vi er gaaet med Regeringsflertallet, siger man. Jeg svarer dertil: Vi er ikke gaaet mere med Regeringspartierne, end de er gaaet med os. Man siger: Stauning har faaet os med sig. Jeg svarer: Nej; vi har faaet Stauning med os. Det er vort og ikke Regeringspartiernes Forslag, der ligger til Grund for den nye Forfatning.

Men i øvrigt er det efter min Mening helt urimeligt at stille det op paa den Maade, naar det drejer sig om to Parter, der hver for sig vilde have Forfatningskampen ud af Verden, og naar det fra konservativ Side drejer sig om en Politik, der lægger en ganske bestemt Hensigt i Forfatningsordningen og forfulgte denne Hensigt

uden at vakle, selv under tilsyneladende næsten haabløse Forhold. Jeg ved ikke, hvordan Regeringspartierne Ledere har set paa Forfatningssagen, men jeg betvivler meget, at den er noget værd som partipolitisk Spekulation fra deres Side. Derfor vil jeg tro; at de klogeste af dem simpelt hen har tænkt som vi: Lad os blive færdige med den Sag, og lad os blive det paa en saadan Maade, at de forskellige Dele af Befolkningen kan komme hinanden paa nærmere Hold.

Men enten Regeringspartierne nu tænker saadan eller ej, er det mine Meningsfællers og min Maade at tænke paa, og det tror jeg ikke, vi vil faa Utaak for i den Tid, der kommer.

Een Indvending vil jeg bøje mig for. Der er snart gaaet halvtredie Aar, siden Regeringspartierne fik Flertallet i Landstinget, og vi skulde og burde have haft Forfatningssagen fra Haanden paa et tidligere Tidspunkt, end det nu kan ske. Det følger af hele mit Syn paa Forfatningsændringen, men paa den anden Side vil man dog vist have forstaaet, at Magten over Tempoet havde de konservative Tilhængere af en Forfatningsændring ikke. Det fik man et klart Vidnesbyrd om, da jeg sidste Sommer søgte at faa Sagen fremmet inden Aarets Udgang. Det vilde ingen være med til, og slet ikke de, der talte højest om, at vi skulde i Gang med de store Sager, der ganske rigtigt presser paa her i Landet. Jeg synes for Resten, at netop de Folk har vist ganske særlige Anlæg for at faa Tiden til at gaa med Snak.

Mine Meningsfæller og jeg har handlet ud fra den Tankegang, at naar Forfatningskampen, det vil sige ikke blot Kampen mellem Rigsdagens to Ting — den er jo for Tiden blæst af, tør man nok sige —, men ogsaa Kampen om dem, var forbi, og naar den afsluttedes paa et Tidspunkt, da enhver kunde se, at nu maatte alle Nationens Kræfter strenges an, saa vilde der komme en Samling i det ikke-socialdemokratiske Danmark, en Samling om at gøre sig helt anderledes gældende i Politik, end det har været muligt i de senere Aar, men ogsaa en Samling i en ny Aand, en positiv Aand, en Landsmandskabets Aand over for Modparten.

Det kunde se ud, som om dette havde været et forfængeligt Haab. Men vi har jo ikke set Valgdagens Resultater endnu og altsaa heller ikke, hvordan dette Lands jævne Vælgere vil stille sig til et Parti med den Politik, der nu engang er Det konservative Folkepartis. Lad enhver gøre